

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsine
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), NOVEMBER 7, 1947

STEVILO (NUMBER) 218

Domače vesti

Poroka

Jutri zjutraj se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Miss Helen F. Ivančič, hčerka Mr. in Mrs. Frank Ivančič iz 1241 E. 61 St., in Mr. Raymond Novinc, sin Mr. in Mrs. Joseph Novinc iz 19302 Kewanee Ave. Mladi par se bo po poroki podal na ženitovanjsko potovanje. Novoročencem čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonu!

Ples in zabava

Nocoj se v avditoriju Slovenskega doma na St. Clair Ave. vrši plesna zabava kluba bivših vojakov "Gay Knights". Igral bo Mickey Ryance orkester in zabave bo v oblini meri za vse udeležence.

Dobil je telefon

Tajnik društva "Mir" št. 142 SNPJ Ivan Bostjančič tem potom obvešča vse člane in članice, da je končno dobil v svoje stanovanje telefon. Stevilka je: MULbery 5516.

Mesne cene padajo

V teku zadnjega meseca so mesne cene v Clevelandu padle za okoli 10 odstotkov. Kako je do tega prišlo, pa ekserti niso edini. Nekateri pravijo, da je to posledica "odpore" konzumentov, ki so znižali nakupovanje mesa, in pa "brezmesnega torka", ki ga je odredil Truman. Velike klanice pa pravijo, da so cene padale predvsem vsled sezonskega povečanja proizvodnje, zlasti svinjskega mesa.

Seja društva "Mir"

142 SNPJ

V nedeljo 9. novembra se bo v Slovenskem domu na Holmes Ave. vršila mesečna seja društva "Mir" št. 142 SNPJ. Seja se prične ob 9. uri zjutraj. Člani so naprošeni, da se je udeležijo v velikem številu.

Himen

Jutri ob 9:30 uri zjutraj se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete Mr. Anthony J. Perušek, ki vodi Old Oxford goštinstvo na 1014 E. 63 St., in Jean Debevec, ki vodi lepotični parlor na 1284 E. 168 St. Nevesta je hči Mr. in Mrs. John in Mary Debevec. Mladi par se bo po poroki podal na ženitovanjsko potovanje v New York. Bilo srečno!

Koncert in ples

Slovenski pevski zbor "Euclid", ki je pod vodstvom Mrs. Mary Gerl, bo priredil v nedeljo, 9. nov. v Slovenskem domu na Recher Ave. zanimiv koncert, kateremu bo sledil ples in prosta zabava. Koncert, katerega vspored bo vseboval zelo lepe točke, ki bodo posnetimi gotovo ugajale, se bo pričel točno ob 4. uri popoldne. Za ples zvečer bo igral Johnny Vadnalov orkester.

Jesenska zabava

Društvo "Jutarnja zora" št. 337 HBZ priredi jutri večer jesensko zabavo v Slovenskem domu na Recher Ave. Igral bo Vadnalov orkester in posrečje bo prvorstna v vseh ozirih.

Pozdravi

Pozdrave iz New Yorka poslata Mr. in Mrs. Alfred in Marie Judes vsem zancem in prijateljem, posebno pa Požunom, Wessovim in Mrs. Križman ter hčerkami ter Osredkarjevim v Akronu.

Višinski svari, da je usoda Z. N. na kocki

Ameriški predlog za ustanovitev "male skupščine" Z. N. krši ustavno listino organizacije

LAKE SUCCESS, N. Y., 5. nov.—Sovjetski zastopnik zunanjega ministra Andrej Višinski je danes opozoril, da je z ameriškim predlogom za ustanovitev "male skupščine" Združenih narodov postavljena na kocko usoda organizacije.

Višinski je dal jasno vedeti, da bo Rusija bojkotirala "male skupščino," če se jo bo res ustavnilo.

Ameriški delegat John Foster Dulles je zanikal Višinskijev obtožba, da je namen te "male skupščine," da ubije pravico veta, ki ga imajo velike sile v Varnostnem svetu. Dulles se je udeležil z ostalimi delegati viharnih debat, ki so pred Političnim in varnostnim odborom Združenih narodov trajale pet ur.

Ameriški predlog krši ustavno listino Z. N.

Ameriški predlog za ustanovitev novega organa Združenih narodov, ki bi bil neki "začasni odbor," so podprle Argentina, Avstralija, Kina, Danska, Indija in Panama, medtem ko so se Češkoslovaška in Poljska priključili Rusiji.

Egiptovski delegat dr. Wahid Pirk Rafaat je izjavil, da njenega dežela ne bo glasovala glede predloga, ker je v dvomih glede ustavnosti takšnega predloga.

Višinski je govoril dvakrat. V prvem govoru, ki je trajal pol-druge uro, je pojasnil stališče sovjetske zveze, dočim je pozneje odgovoril na ugovore Dullesa, dr. Herbert V. Evatta (Avstralija) in dr. V. K. Wellington Koo (Kina).

Sovjetski delegat je opozoril, da bi sprejetje ameriškega predloga glede "male skupščine" predstavljalo kršitev čarterja Združenih narodov in da je predlog postavljen znamenom, da se izognene Varnostnemu svetu, v katerem ima Sovjetska zveza pravico veta.

"Male skupščina" bi bila "nezakonski otrok"

Višinski je podprt svoje stališče s pravnimi argumenti. Rekel je, da nihče ne zanika, da ima generalna skupščina pravico razpravljati o miru in varnosti, toda da je njena pravna pooblaščitev drugačna od tiste, ki jo ima Varnostni svet. Poudaril je tudi, da bi predlagan odbor "male skupščine" smehil člen 22 čarterja, ki pooblašča skupščino, da ustanavlja nove pomožne organe. Nov-odbor pa ne bi bil podrejen organu, ampak nov in glavnemu organu Združenih narodov.

"Kar vi predlagate, gospodje, je nezakonsko dete, ki ga hočete vzeti za svoje in mu dati ime, ki mu ne pripada," je rekel Višinski.

Sovjetski delegat je izjavil, da ga ta "politični trik" spominja na meniha, ki je za časa posta hotel jesti prašičje meso in je enostavno prekrstil prašičje v ribo.

"To ni sploh riba," je zavplil Višinski, "to je debel in masten prašič." Na to duhovito opazko Višinskogea se je zasmajala celo zbornica.

Organizacija Z. N. je ogrožena.

"Ta bedni in tragični predlog je napad na sam ustroj Združenih narodov.

Nemški tovarnarji skrivajo izdelke

FRANKFURT, 6. nov.—Angleški in ameriški uradniki so danes izjavili, da nemški industrialci ovirajo obnovbo, ker skrivajo velike zaloge industrijskih izdelkov.

Gen. Sir Gordon MacReady in Clarence R. Adecock, ki sta podpredsednika ekonomskoga kontrolnega urada za združeno anglo-ameriško zono, sta izjavila, da industrialci skrivajo koliko izdelkov, ki bi zadostovala za več mesecov.

SPOMENIK ROOSEVELTU V LONDONU BO KONČAN

LONDON, 6. nov.—V Londonu bodo kmalu zgotovili 10 čevljev visok kip pokojnega predsednika Rooseveltta, ki bo odkrit prihodnjega aprila na trgu Grosvenor.

KRATKE VESTI

KARDINAL JE SEF NEWYORSKIH GASILCEV

NEW YORK, 6. nov.—Francis kardinal Spellman je danes bil imenovan za častnega šefa newyorskogega ognjegasnega oddelka, ker se je posebno izkazal pri gašenju ognja, ki je izbruhnil v spalnici v njegovem stanovanju.

TRGOVEC IN ŽENSKA NAJDENA UMORJENA

BECKLEY, W. Va., 6. nov.—Na nekem samotnem kraju sta bila senci najdena ustreljena Rey Bailey, 50-letni poslovodja trgovine s pohištvo, in Mrs. K. K. Rand, starca 30 let, žena lokalnega zobozdravnika in mati dveh otrok.

CIANG ZAPIRA VISOKE ARMADNE ČASTNIKE

NANKING, 6. nov.—Kitajska nacionalistična policija je danes aterirala več kot 50 visokih armadnih častnikov in vladnih uradnikov v Mukdenu, Peipingu in Sianu. Policija je izjavila, da so arretirani bili "komunistični volumni."

JAPONSKA BO PLAČALA OKUPACIJSKE STROŠKE

TOKIO, 6. nov.—Japonski finančni minister je danes v parlamentu izjavil, da bodo skupni stroški okupacije, ki jih bo moral plačati Japonska, znašali \$1,397,780,000.

KITAJCI UBILI AMERIŠKEGA MORNARJA

SANGAJ, 6. nov.—Konzul Združenih držav vodi skupno z kitajsko policijo preiskavo glede umora ameriškega mornarja Robert E. Boyla. Boyla so napadli neznanici kitajski vozniki "rikš," ga ubili in vrgli v reko Whangpoo.

STALIN DOBIL PISMO S 26,474,646 PODPISOV

LONDON, 6. nov.—Premier Stalin je dobil pismo, ki ga je podpisalo 26,474,646 članov sovjetske komunistične mladinske lige.

V pismu sovjetska mladina zagotavlja Stalina, da bo odločno branila "svete meje naše socialistične dežele."

ITALIJANSKA ARMADA DOBILA NOVO ZASTAVO

RIM, 5. nov.—Italijanska republikanska armada je danes dobila novo zastavo, iz katere so strgali znak kraljevske hiše Savoja.

Cleveland se razdeli v nove varde

Predsednik mestne zbornice Michael Lucak je senci naznani, da bo v ponedeljek predložena ordanca za reorganizacijo vard v Clevelandu, po kateri se bo mesto razdelilo v 33 varde, tako da bo vsaka imela enako število, oziroma okrog 26,000 prebivalcev.

Borba za nove varde se vrši že mnogo let, ampak vsled političnega žongliranja je ostalo samo pri besedah. Sedanja razdelitev je zastarela in krivljiva. Ena varda, najmanjša v mestu, ima na primer samo 10,000 prebivalcev, dočim sta dve, ki jih imata po 55,000, največja pa jih ima 70,000.

Toda vse varde, ne glede na število prebivalcev, imajo po enega zastopnika v mestni zbornici.

Tajnost atomske bombe je znana, pravi Molotov

Izjava je podal na proslavi 30. obletnice ruske revolucije

LONDON, 6. nov.—Sovjetski zunanjki minister Vjačeslav M. Molotov je danes na veliki proslavi 30. obletnice boljševiške revolucije izjavil, "da tajnost atomske bombe več ne obstaja."

Izjava, čije polni pomen je nemogoče takoj ugotoviti, je bila podana v radio oddaji Moskva, kjer je Molotov govoril pred sovjetskimi voditelji in ljudskimi množicami, ki so izjavilo z navdušenjem vzele na znanje.

Amerika ima pomisleke glede izjave o bombi

WASHINGTON, 6. nov.—Vladni in znanstveni krogi v Združenih državah imajo pomiske glede izjave Molotova,

da "tajnost atomske bombe več ne obstaja."

Oni menijo, da medtem ko Rusija utegne vedeti, kako se atomska bomba izdeluje, pa dvomijo, da poseda industrijska sredstva ali dovolj spremne inženirje, da bi jo mogla izdelovati.

Na splošno se izjava tolmači kot strategična poteza Sovjetske unije, ki naj bi imela svoj učinek na predstoječo konferenco zunanjih ministrov, ki se bo sestala 25. novembra v Londonu, da dela na mirovnih pogodbah za Nemčijo in Avstrijo.

Dr. Garrison Brown, predsednik atomskih znanstvenikov v Chicagu, je dejal, da je res, da poznanje znanstvenih principov, ki so omogočili atomsko bombo, ni omejeno na Združene države, da pa dvomijo, da Rusija mogla atomsko bombo producirati prej kot enkrat med 1948 in 1951.

Stalin, ki je bil že dve leti zaporedoma odsončen s proslavljivo revolucijo, tudi danes ni bil navzoč, iz česar se sklepa, da ostane še nadalje v letovišču ob Crnem morju.

Poudarja, da je mir s kapitalizmom mogoč

Molotov je v svojem govoru citiral izjavo, katero je podal Stalin v pogovoru s Haroldom Stassenom kot dokaz, da razlike v ekonomski uredbi ne izključuje mirodobne kolaboracije med Rusijo in kapitalističnimi državami.

"Toda napram politiki mirnega sodelovanja tovariša Stalina se postavlja ena druga politika," je nadaljeval Molotov. "To je politika, kateri načeljuje Amerika, enkrat s Trumanovo doktrino, drugič z Marshallovim planom, potem s pomočjo Evrope, Kitajskih in tako naprej."

Sovjetski minister je med ostalim rekel, da ako bi ne bila vojna povzročila tolikšnega uničenja, bi bila Rusija danes na boljšem kot katerakoli druga država.

"Rusija nima in ne bo imela brezposelnosti"

"Nam ne preti nikaka gospodarska kriza," je dejal Molotov. "Pri nas ni brezposelnost in je tudi ne bo."

Potem je navedel Veliko Britanijo kot "slab primer" kapitalizma in pristavil, da gre omenjena dežela skozi resno krizo in postaja od dne do dne bolj odvisna "na svojega ameriškega strica."

"Na svetu ni dežele, kjer bi med delavstvom, kmetij in širokimi demokratskimi množicami ne bilo prijateljev za Sovjetsko zvezo," je dejal Molotov.

V pregledu dela, ki ga je izvršila Rusija v teku zadnjih 30 let, je Molotov rekel, da je do leta 1940 komunizem produciral v težki industriji v primeri z letom 1913 dvanaestkrat po-

Nov grob

ANNA KORDIC

Preminila je Anna Kordič, stara 71 let. Stanovala je na 1562 E. 31 St. Doma je bila iz Žumberaka, odkoder je prišla v Cleveland pre 47 leti. Bila je članica Oltarnega društva sv. Nikolaja. Tukaj zapušča šest otrok: John, Nick, Tom, Mrs. Anna McKenney, Mrs. Mary Cook in Paul. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 10:30 uri.

"Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznalučcu v Cleveland in pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Aktivnosti dramskega društva "Naša zvezda"

Moje misli

Euclid, O. — Zadnji sestanek dramskega društva "Naša zvezda" je bil še precej dobro obiskan, posebno ako se vpošteva, da je to društvo zadnje štiri leta le živatilo. Dobro stojecih članov imamo 78. S tem pa ni rečeno, da ne bodo še drugi naši starci žlani pristopili nazaj.

Ni bilo drugega izhoda, kot da društvo še naprej obstaja. Sklenili smo, da bomo 11. januarja priredili igro. S tem upamo oživeti na novo naše takoj priljubljene članske veselice, ki jih tako vsi pogrešamo zadnjata.

Ker se v Euclidu misli graditi nov dom, je potrebno, da vsi naši starci žlani pridejo nazaj in tudi novi člani so dobrodošli. Članarina je samo 50 centov za celo leto, katero vsoto pa se vam vrne pri članski zabavi enkrat na leto. Torej ni upravljen nikak izgovor, le dobre volje je treba.

Dramsko društvo "Naša zvezda" se zelo lepo zahvaljuje pogrebnuju zavodu Joseph Zele in sinovi za uslugo, ki so jo storili pri umrlem članu Konrad Flossu. Tu se je videlo, da njih zavod ne dela nobene razlike pri revnemu ali bogatuemu. Enako se moramo zahvaliti tudi darovalcem, ki so darovali obliko ali stvari, ki se rabijo pri igrah. To so Mary Gregorij, F. Česen, A. Pušnar, L. Godec in F. Gorjanc.

V kratkem času bo sklicana seja, da se uredijo društvene stvari in izvoli odbor za prihodnje leto.

Torej prosim vse člane in tudi nečlane, da pridejte na sejo in tem pokažejo, da vam je pri v Ameriko, toda jaz v to popolnoma nih ne verujem, kot tudi ne verujem, da bi medved prišel iz svojega brloga, če se ga ne bi ščuvalo in dražilo.

Za odbor:
Mary Medvešek.

goverja, kar pomeni "amerikanizmom," ki nosi pečat "Made in Vatican," je povsem logično zaključiti tole:

32. varda je padla pod vpliv komunistov. Protikomunistični borec William Boyd je po hudi borbi podlegel komunistični premoći. Jočimo, bratje in sestre, ker veliko je naše gorje, velika je žalost v srcih naših! Odslej bo v 32. vardi vladal rdeč teror! Podržavili bodo industrijo, izvedli agrarno reformo, zaprli cerkve in katoliške ustanove. Takšen komunistični teror bo vladal tam, da za urednika A. D. ne bo več varno hoditi tod okrog, ker ga utegnejo postaviti pred ljudsko sodnijo in ga poslati na prisilno delo (kot "opozicijo" seveda). Lahko pa se zgodi, da ga kratkomalo "likvidirajo." To vse se je zgodilo, ker Boyd ni zmagal. Gorje, stokrat gorje nam!

Takšen je idejni smisel tega umazanega "uvodnika," ki ga je A. D. priobčila v polnem soglasju z lažnivo propagando, ki jo servira pod firmo "katoličanstva."

Mi smo že več slučajih prijeli to A. D. za njena španška in vatikanska ušesa. Z dejstvi smo dokazali že več takšnih umazanih in premišljenih laži. To, kar smo v tem članku omenili, ni samo eden osamljen slučaj, ampak takšni primerov v A. D. mrgoli, kot stenic v zamernjeni in umazani postelji. Ni samo v vprašanju en slučaj, ampak na splošno celotna, dobro premišljena in lažniva propaganda, ki jo A. D. vrši na vseh področjih iz dneva v dan.

Ne samo volilec 32. varde, ki so volili za Vehovca, katerega smo jim priporočili, ampak tudi tisti, ki so volili za samega Boydja, katerega je s svojim "uvodnikom" podprla A. D., se lahko iz tega slučaja naučijo mnogo. Ali ni jasno, da A. D., če že širi takšne laži v zvezi z volitvami v 32. vardi, ki prikazujejo Vehovca, kot da je njegov namen, da to vardo "sovjetizira," širi na isti način tudi laži o novi Jugoslaviji, o "Enakopravnosti," o vsemi tistimi, ki ne pihaجو v njih klerofašistični rog? O novi Jugoslaviji seveda, lahko A. D. laže bolj uspešno, ker je bolj daleč kot je 32. varda. Toda ko je že zapisala takšne laži v zvezi z Boydjem in Vehovcem, kot kandidatoma 32. varde in na tipični jezuitski način namignila, da utegne 32. vardi "diktirati Tito ali pa Stalin" če bo Boyd poražen, ali ni to dovolj močan razlog, da se veruje, da takšne laži širi tudi v zvezi z novo Jugoslavijo? Vsi, ki so volili za Vehovca, dobro poznajo njegovo stališče in njegov program in vedo zelo dobro, da ta varda ne bo "komunizirana," kot to trdi A. D.

To je bilo potrebno, da za enkrat poudarimo. Volilci 32. varde so dobili pravo sliko te "Ameriške domovine" iz njenega lastnega "uvodnika." Mi pa k temu in na njihov stavku, ki pravi "dajmo, da nas ne bo sram," lahko dodamo samo to: res, prav zares vas je lahko sram ...

Kar se pa tiče manjšine žal slišim, da hoče ustvariti neslogo. Slišali smo na primer dosti poročil govornikov in čitali mnoga pisma iz tiste Jugoslavije, ki jo danes tako križajo. Vsak naj se sam prepriča. Ni treba nikog napadati ne na desno in ne na levo. Jaz mislim, da med se ne cedi še nikjer, saj se tudi v Ameriki ne, ampak sporazum in napredek je odvisen od ljudstva. Ako si je ljudstvo Jugoslavije izbralo takšno vlado, kaj hodijo sem tisti, katerim so prevroči pete? Marbi tam pomagali ljudstvu, ako so v takšni smoti. Kdor pusti narod in domovino v potrebi, ta je izdajalec. To je prav tako kot, če gospodar pusti svojo družino. Ali je to lepo?

Citala sem dobro sestavljeno poročilo Mr. John Kaučiča 9. oktobra, v "Enakopravnosti". Torej ni bilo dosti uspeha in ni bilo tisto, kar so naše pionirke mamice pričakovale. Ej, resnica je "trpká, ampak najboljše je, ako se z njo seznaniti. Nikoli ti ne bo očitala vest in to je kar šteje in kar verjamemo tisti, kateri nazivljajo komuniste.

Torej živelna naša svobodna Amerika, v kateri lahko še svobodno piše o svojem mišljenu tudi preprost človek!

Jennie Hrvatin.

Zaključek strelskih vaj

Cleveland, O.—St. Clair Rifle and Hunting Club ima za vsako stvar svoj čas. Baseball sezona je končana, volitve so končane in gotovo bodo tudi naši lovci zaključili svojo strelsko sezono na lončene golobe. Zato opazjam vse lovec, jagre in raubšterje, če ima kdo kakšno rjava pihalo, ima prihodnjo nedeljo zadnjo priliko, da ga preiskusi, če mu nosi prav tako kakor hoče sam. To je potrebno, da ne bo kakšnega izgovora, kakov je navada med našimi loveci, da ne nosi prav. Vsa stvar rabi šole in zato bi bilo dobro, če bi preiskušali svojo puško po svojem okusu, če pride sila, da boste morali tudi za grmom ustreliti.

Tisti del programa, katerega sem slišal, je bil podan izvrstno. Glasbena matica nas končno ni nikoli izneverila v naših pričakovanih, pač pa je vedno v veliki meri ta pričakovana preko sila.

Torej prosim vse člane in tudi nečlane, da pridejte na sejo in tem pokažejo, da vam je pri v Ameriko, toda jaz v to popolnoma nih ne verujem, kot tudi ne verujem, da bi medved prišel iz svojega brloga, če se ga ne bi ščuvalo in dražilo.

Posebno je to važno, ker bo tukaj v Ohio izvanredno odprtta sezona na srne in srnake. Seveda na tiste s širimi nogami.

Prvi si boste moral preskrbeti dovoljenje od države, ki vas stane \$5, potrdilo ob farmerja, da bo srna tam ob pravem času in na pravem prostoru. Puško ne smete imeti večjo od 10 kalibra in ne manjšo od 420. Če si boste vse to uredili, vam garantiram, da bo nekaj ...

Še to, da ne pozabim. Ker bo zaključek strelskih vaj, je klub obljubil nagrado. Ne vem, če bo nagrado dobil tisti, ki zbjige dol največ golobov, ali pa tisti, ki jih zbjige najmanj. Za razvedrilo in zabavo bo skrbel odbor. Vsi prijatelji in ljubitelji športa ste vključno vabljeni.

Joe Dovgan, tajnik.

"O, ta vražji fant"

V nedeljo popoldne so vprzeli igralci dramskega zbornika "Anton Verovšek", veseloigro v treh dejanjih "O, ta vražji fant" (originalno Vozel). Pisatelj Peter je vspolil v to igro šest oseb in dal vsakemu težko vlogo biti skozi tri dejanja na odru, kar ni niti od daleč spas.

Naslovno vlogo je imel Frank Kokal, ter jo je izbrano rešil. Prožen, nagajiv in razborit, da le kaj. Oči so se mu pa kar svetile, ko je z njimi kar požiral nežni spos.

Vlogo Stevana Jelič je imel Ivan Sterle. Njega že dolgo nismo videli na odru. Sicer je bil bolj umerjen, a je kar dobro podal razumnega mladega gospodarja.

Ranko, njegovo ženo, je predstavljala Mrs. Josephine Kovač. Lep, doneč glas, dobra mimika, da je kar ugajala. Kadar je prišla na oder, je prinesla živiljenje in barvo, da je bilo kar lepo. Razborita in neugnana, da je mešala pamet Perisi.

Bokko, njeno sestro, je mojstrsko pogodila Florence Durh. In tako dolgo in tako težko vlogo. Bože, to je bilo nekaj. Pa njena izgovorjava. Prav lepo, res, za tu rojenega dekleta. Brez dvoma se bo enkrat razvila v eno naših najboljših igralk. Upajmo, da bo ostala naša in da se bo "izgubila" v morju amerikanizma. Škoda bi jo bilo.

Vlogo Mitarja Periča je imel Joe Godec, njegova žena je pa bila Manca Bašel, oba starca znana na našem odru. Oba pozna, toliko, da vemo že naprej, da se bosta dobro odrezala, in tako sta se tudi to pot in vzbujala smek in dobro voljo.

Vsi igralci so imeli hrvatske narodne noše, kar je bilo mnogo barve. Ženske so bile res prav lepe v krasno vezanih oblekah.

Igro je uspešno reširal poznavni igralec in režiser John Steblaj.

Predstava se je pričela točno, kar je bilo nekaj nenavadnega in je mnogo posetnikov zamudilo del prvega dejanja. Vrnila se je v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. L. K. P.

Par vrstic o koncertu Glasbene matice

Jesenski koncert "Glasbene matice," ki je bil podan zadnjego nedelje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. pod vodstvom Mr. Ivan Zormana, je bil za vse posetnike res veliko umetniško doživetje.

Kot mnoge druge, je seveda tudi mene iznenajla točnost, s katero se je začel izvajati program, tako da sem del programa zamudil. Pri nas se je namreč že nekam ukoreninila navada, da čitamo na vstopnicah, "da se bo koncert 'začel ob štirih,'" tolmačimo pa, da je treba priti ob "pravem času" ob petih.

Tisti del programa, katerega sem slišal, je bil podan izvrstno. Glasbena matica nas končno ni nikoli izneverila v naših pričakovanih, pač pa je vedno v veliki meri ta pričakovana preko sila.

Byrnes je dejal, da ga globoko vznemirja skoraj hysterija podobno razpoloženje, "ki pripiše naši bivši zaveznički vsa zla in napake, katere sta prinesli dve svetovni vojni."

"Mi ne smemo pozabiti, skozi kakšne preizkušnje so šli drugi narodi," je reklo bivši državni tajnik, "ter lahkomiseleno zaključevati, da sovjeti vitezov, ki ne glede na njihove slabe in izjivlne manire, želijo vojno."

Byrnes je v svojem govoru dejal, da medtem ko se morajo Zedinjene države in Anglija početi razpoloženje, "ki pripiše naši bivši zaveznički vsa zla in napake, katere sta prinesli dve svetovni vojni."

SLABO NAVDUSENJE ZA NACRT GLEDE PORURJA

WASHINGTON, 5. nov.—Zedinjene države in Anglija so počeli pristati, da spremeni svoj načrt glede zvišanja premogovne produkcije v Porurju vsled ugovorov Francije, Belgije, Holandije in Luksemburga, ki pravijo, da bi po tem načrtu Nemci obratovali neke premogovnike, ki so delno ali po celotno lastnina njih državljanov.

Poleg tega pa se bojijo, da se bo z anglo-ameriškim načrtom ozivelo nemško industrijo, kar bi ogrožalo njih varnost.

Neki viri pravijo, da so Zedinjene države in Anglija pristali, da državljanji Francije, Luksemburga, Belgije in Holandije obrazujejo premogovnike, pri katerih imajo več kot 51 odstotkov delnice.

Baje bosta Anglija in Amerika pojasnili državam, ki se uporabljajo načrt glede zvišanja produkcije premogov in Porurju, razloge za to zvišanje in obenem poudarideli na razne ukrepe, ki da jamejo njih varnost.

Detroit.—Jennie Clemenc se nahaja v bolnišnici Highland Park General Hospital, kjer se je morala podvrači težki operaciji.

naša Luharcia (Mrs. Klemenčič) in njen žab v oskrbi kuhinjo. Za vse bo dovolj pripravljenega, za stare in mlade. Mladi se bodo vrteli ob zvokih fine Eddy Habetove godbe, mi "stari" se pa bomo držali bolj pri bari in za doljnji odšli domov.

Pridite res vsi in pripeljite svoje prijatelje! "Slovenec" je vedno bil prvi v postrežbi in zavabi.

Vsem posetnikom kličem: na svidenje v soboto 8. novembra! Vaš poznan

France od

BORIS GORBATOV

NEUKROČENI

TARASOVA DRUŽINA

(Nadaljevanje)

— Da . . . se razume . . .
— Pa kako, — vpraša Taras, ali se dobe tako pogumni ljudje, a?

— Seveda, kako pa . . . A čemu vam to? — se je zanimal sin.

— Da-a . . . Seveda . . . je zavzdihnil starček. — Blagor očetom, ki imajo takšne otroke! Lepo! Zdaj pa drugo vprašanje: oklep? Tankovskega oklepja bomba ne prebije? To se pravi, da ga moraš s topom. A?

— Seveda, s topom . . .

— Pa ne z vsakim topom — zapomni si! Z lahkim topom ne prebiješ tanka.

— Seveda ne.

— To se pravi, da moraš imeti silne, težke topove, kaj?

— Seveda . . .

— To se pravi, da imamo tudi težke topove. To se pravi, da so! So! — je zmagovalno vzkljuknil starec in udaril z dlanjo po mizi. — Se pravi, da imamo našo vojsko, vražje same! Jaz pa malo da nisem zgubil vere zaradi tebe!

— Poslušajte! — je besno plaval Andrej.

— Ne! — ga je zavrnil oče. Zdaj ti mene poslušaj. Moj ukaz.

— Vstal je izza mize pred Andrejem in mu zažugal s črnim, vozlatim prstom. — Pri Stalingradu ali na drugem kraju, tega ne vem, so razbili mnogo nemških tankov. Nemci so jih navozili sem. Da bi jih zakrpal. Iščejem podligh rok. To ti je moja zadnja beseda, Andrej. S seboj napravi kar hočeš, čeprav greš k policiji ali žal. Zato mi nič mar. Iztrgal sem te iz svoje duše. Toda v tovarno . . . slišiš? v tovarno . . . Ustavilo se mu je, kašljel ga je dušil. Bledi Andrej je stal pred očetom.

— Kot deka sem te, — je nadaljeval Taras, — pripeljal v tovarno in postavil k svoji mizi. Dal sem ti, vražje same, svojo pilo in ti pokazal, kako jo moraš držati pravilno v roki. In pojasnil sem ti, vražje same, čemu služi vsaka pila — trikotna, štiroglata in polkrožna. Kaj? In če se držneš, pasji sin, če se držneš z očetovo pilo zdaj . . . Sam, s svojimi rokami te bom! Sicer pa, — trudno je zamahnil z roko, — živi kakor več, delaj, kar hočeš!

3

— Delaj kar hočeš, — mu je dejal oče. Andrej pa ni vedel, kaj bi počel s seboj.

Sam, vseh človeških pravice oropan, ni mogel biti ne zaščitnik ne rednik svoje družine. Za nič drugega ni bil, kakor za ustaj, ki štejejo.

Njegovo življenje ni imelo zdaj ne smisla ne opravičila ne smotra. Čemu živiš na svetu, Andrej? Ni si znal odgovoriti.

Celo v ujetništvu je imel svoj živiljeni smoter; rešitev iz žične ograje. No, rešil se je! Ko je živel pri Lukeriji, je redil nov smoter: da bi se za vsako ceno dokopal do družine! No, dokopal se je! In obesil se je družini na vrat z vso svojo težo. Pa naprej? Ni vedel, kaj naprej . . .

Njegov oče Taras je živel in se mučil, skrbel za družino, da bi doživel prihod naših. Čaka, v ničemer ne kloni pred sovražnikom, — evo, za to živi stari Taras in stiska zobe.

Andrej nima pravice čakati. Čakati, da bodo tebe — zdravega, za vojsko sposobnega moža — prišli osvoboditi? S kakšnimi očmi pa boš pogledal osvoboditelje?

A tudi čakanje je bilo nezno: družini je grozila lakota. An-

ENAKOPRavnost

ponovila in se zopet tiho, srečno nasmehnila.

Tedaj je vstopil Andrej. Ko je zagledal Lukerijo poleg svoje žene, se je strahoma umaknil. Nato je stopil bliže. Lukerija mu je šla veselo nasproti, zardovala in pritisala roke na prsi, a nenadoma je zagledala Antonino in se zadržala. Nekaj sama ni vedela, kaj — ji je reklo, da Antonina ni Andrejeva sestra . . . Vsa zmedena je omahnila na stol in se stisnila v klobič.

— Oprostite, — je dejala in se bolno nasmehnila. — Seveda, vsaka ženska išče svojo srečo . . . vsaj malo . . .

— Nič za to! — je odgovorila Antonina in žalostno vzduhnila. — Vsi smo enako nesrečni.

— Kako slabu se je izteklo! — je pomisil Andrej in sedel. — Zelo slab! Grdo! A kdo je krič? Jaz sam, ali je čas tak . . . slaba letina, vojna?"

Nepričakovano je vstopil Taras. Po vsem videzu mu je babica o gostji že vse povedala. Koračil je naravnost k njej in se ji globoko, globoko priklopil.

— Hvala ti, ženska! — je rekel in glas mu je drhtel. — Hvala ti za twojo dušo. Za twojo človeškost. Le da nisi rešila človeka. Ta človek tega ni zasluzil . . . — s prezirom je pogledal sina in odšel.

Vsem je bilo že bolj neprijetno.

— Ded se hudeje na nas . . . — je dejala Antonina v opravčilo. — Načeloma . . . Ne zamepite! Takšen je . . .

— Ne, jaz ne . . . — je hitela Lukerija. — Čemu? Prišla sem pogledati, samo prepričati se, da je živ. Zdaj pa grem, — je hitela.

— Kam pa, kam? — se je prestrašila Antonina. — Ostani.

NAPRODAJ JE HIŠA NA 18014 NOTTINGHAM RD.

Lastnik se bo selil v drugo državo in je primorjan prodati svoj dom. Hiša s 7 sobami, "title" kopalnica, 2 garaže, lep gozd, 70 vrtnic. Pruda se po zmeri ceni.

Za podrobnosti pokličite

ED KOVAC
960 E. 185 St.
KE 5030

Poslojje s 15 sobi
za "rooming house." Oddaja se po 2-3 sobe v najem. Mesečni dohodek \$325; severno od Euclida.

SW 6204

Zenska ali dekle
izurjena za snaženje po 2 dni v tednu. Tudi pranje. Stalno. Pokličite

REdwood 5400

CAFETERIA — COUNTER GIRL
izurjena — starci 21 do 40 let
Podnevnih del. Izvrstne, delovne razmere. Dobra plača od ure. Zglašite se med 8.30 in 5.30 pop.

TELLING BELLE VERNON CO.
3740 Carnegie Ave.

Električno kuhinjsko peč
SE PRODA ZA SAMO \$129. JE
KOT NOVA.
Vpraša se na

819 E. 185 St.

Proda se hiša
na Nicholas Ave. v Euclid. O.

Izvrstna prilika za večjo družino; 7 sob — spremjamena soba, jedilnica, kuhinja, šivalna soba, 3 spalnice, kopalnica; vse udobnosti. Leta 75x143. Lepo sadno dreve in vrt. Garaža, cementiran dovoz, vse v prvovrstnem stanju. Blizu žole in cerkev ter busa. Za podrobnosti pokličite lastnika po 5. urt zvečer.

KE 4543

Ko prodajate ali kupujete
dom, farmo, loto ali trgovino, pokličite nas za vladivo in zanesljivo posrežbo.

JOHN KNIFIC
820 EAST 185th ST.
IV 7540 ali KE 0288

— A! — je zamajala z glavo Lukerija. — On pa se je tako gnal zaradi žene in zaradi dekle. Saj ga poznate, kakšen je, — se je sramočljivo nasmehnila. — Tako je živčen in občutljiv . . .

— Da, vem . . .
— Torej je živ! — je v tretje

nite pri nas. Prenočite. Ustavite se tu. Kako to? Ne morete tako. — in ozrla se je k možu. Stal je nem in povesil glavo.

— Ne, ne, hvala vam, hvala, ne trudite se . . . — se je vzemirila Lukerija. — Imam tu, kaj sorodnike. — Vstala je in hotela oditi, a ni vedela, kam bi s culico, ki jo je ves čas pестovala na kolenih. — Oprostite, — je dejala neodločno in vzdignila culico . . . Tole . . . tole . . . vam darujem, — pogledala je Andreja, nato Antonino ter ji pomolila culico. —

— Ne, ne, nikar, kaj mislite? . . . se je odmikala in stresala z rokami.

— Ne žalostite me! — je tiho dejala Lukerija.

Andrej jo je spremil. Antonina je na pragu molča gledala za njima, kako gresta drug zraven drugega. Vzdihnila je in omahnila na stopnice.

— Kako dobra ženska! — je dejala in glas mu je drhtel. — Hvala ti, ženska! — je rekel in glas mu je drhtel. — Hvala ti za twojo dušo. Za twojo človeškost. Le da nisi rešila človeka. Ta človek tega ni zasluzil . . . — s prezirom je pogledal sina in odšel.

Taras je to slišal in prihitel iz svoje sobe, rdeč od sramu.

Posluga

KOMPLETNI MOTOR REBUILT od \$97.50 naprej

ZAMENJAVA

Vprašajte za Ralph ali Bill Brooklyn Engine Rebuilders Co. 4541 W. 35 St. (State Rd.) med Cypress in Hillcrest

PRENOVIMO — POPRAVIMO FOR NEZE

Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo strela na olje. Thermosat.

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd.—EN 0487

Govorimo slovensko

FEDERAL TRUCK IN TRAKTORJI

Z takojšnjo dostavo

Lahko preskrbimo stalno delo za več skupin. Pokličite

MR. DARLING

SK 2000

Snow Rd.

Velika lota 50x511, blizu W. 54 St. Imata vse izboljšave. Pruda se zelo poceni — \$1,500. Pokličite lastnika

RA 793

ENO STANOVANJE PRAZNO

7508 Superior, 2-družinska; 6 zgoraj, 6 spodaj; novo barvan; klet pod vso hišo; 2 garaže, blizu farev. Franciški. Dobri nakup za \$10,500. Takoj \$4,000.

MA 4463

ali zvečer GL 4980

Lepa hiša za eno družino

v lepem krajtu v E. C. (od Hayden Ave.) 6 sob, 2 sobi na 3. nadst., fornez na plin, velika lota in garaža.

MARGARET WEISENBACH

Realtor 7970

PO 2226

Nova Roxbury šola

Side-by-side; 6 sob in 1 na 3. nadst. V prvovrstnem stanju; 2 garaže; takojšnji prevezem. \$19,000; baš dober nakup za dva bivša vojakov.

F. E. George

CE 8350

WILLO-BEE-ON-THE-LAKE

Dom za celo leto; 2 spalnice, ognjišče, obit porč, nov električni tank za vročo vodo; fornez na vročo vodo; utilitarna soba; garaža; predelan v družinsko sobo. Zglašite se v nedeljo med 10. in 15. \$7,800.

PEACH BLVD. GL 2446

12332 Ashbury Ave.

Za eno družino, 5 sob; popolnoma prenovljeno znotraj; novo barvano znotraj in zunanj. plinska gorkota kontrola na termostat; zaves, preproge, beneški zastori. Cena \$8,000.

GA 6544

HIŠA COLONIAL TIPI

6 velikih sob in kopalnice; garaža; znotraj novo dekorirano. Se izpraznijo takoj za hitro prodajo. Cena \$10,200; majhno vplacilo takoj.

3733 E. 140 St., blizu Barleff

SK 4785 ali SK 4945

Cottage na E. 294 St.

severno od bulvarja; ena izmed najboljših rezidenčnih cest v Willowick; garaža; poleg; gorkota na olje; ognjišče; loka 50x170. Cena \$6,600; za takojšnji prevezem. Pokličite lastnika Wickliffe 332 M

Pozor, G.I.'s

E. 14th-Scovill okolica. Hiša za 2 družins; 6 in 6 sob, nov fornez na plin, vse udobnosti; sedaj v najem; tudi hiša s 6 sobami, zadaj, se lahko proda posebej ali skupno. Velika lota do stranske ulice.

YE 7603

SEVERNO OD ST. CLAIR AVE. NA E. 97 ST.

Les

GLAVNI ODBOR SANS-a

ČASTNO PREDSEDNIŠTVO:

ETBIN KRISTAN 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
LOUIS ADAMIC Millford, N. J.

IZVRŠEVALNI ODBOR, Uradniki:

Predsednik: FRED A. VIDER 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
I. podpredsednik: ANTON KRAPFEN 2021 W. 23rd St., Chicago 8, Ill.
II. podpredsednik: JOSEPH KOTAR 6110 W. Fort St., Detroit 9, Mich.
Tajnik: MIRKO G. KUHEL 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Blagajnik: VINCENT CAINKAR 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Zapisnikar: MILAN MEDVESEK 2610 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

ČLANI:

FRANK ALESH 2124 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
IVAN BOSTJANICH 15800 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio
MATT CIVETIC 1005 Berger Blvd., Pittsburgh, Pa.
VANTRO J. GRILL 6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio
FRANCIS JAPICH 2354 S. Ridgeway Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednica: JOSIE ZAKRAJSEK 7609 Cornelia Ave., Cleveland 2, Ohio
JOHN POLLICK Box 4239, Noble Branch, Euclid 17, Ohio
THERESA SPECK 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.

SIRŠI ODBOR:

LOUIS ARKO 1222 Wooster Rd., W., Barberston, Ohio
ANDREW BOMBACK 184-17th St., N. W., Barberston, Ohio
JACOB BILJAVAC 10121 Avenue M., Chicago 17, Ill.
MARTIN CETINSKI 17611 Greely Ave., Detroit 3, Mich.
JOSEPHINE CVELBAR 436 Wilson St., Sharon, Pa.
THERESA GERZEL 143 Main Ave., W., Aliquippa, Pa.
KATHERINE KRAINZ 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
HELENA KUSAR 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
FRANCES MILOSTNIK 1216 Alabama Ave., Sheboygan, Wis.
MARY MUSICH 1917 So. 72nd St., West Allis 14, Wis.
CHRISTINE NADVESEN 251 E. First St., Oglesby, Ill.
JOSEPH OBLAK 2049 W. Coulter St., Chicago 8, Ill.
MARY F. PRASNIKAR Box 216, Harwick, Pa.
FRANZ PLUT 1123 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio
VALENTINE STROY 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis 8, Ind.
ANTON SVELC 21050 Goller Ave., Euclid 19, Ohio
JOHN TURK 2026 Sheffield Ave., Chicago 14, Ill.
DR. RUDOLPH P. ZALETEL 7105 S. Stony Island, Chicago 49, Ill.
JOSEPH ZAVERTNIK 309 Tenafly Road, Englewood, N. J.
ANTON ZORNICK Box 202, Herminie, Pa.

Govor Edvarda Kardelja volivcem na Zborovanju v Ljubljani

(Dalej in konec)

Za pravilno izvršitev našega gospodarskega plana in drugih nalog, ki si jih je postavilo naše ljudstvo na čelu s tovarišem Titom, je potrebno, da pravilno delajo organi naše ljudske oblasti, naši ministrstva, naši ljudski odbori in vsi drugi organi naše politične in gospodarske uprave. Potrebno je, da pravilno pojmi svoje naloge Osvobodilna fronta, oziroma Ljudska fronta Jugoslavije, potrebno je, da pravilno razumejo svojo vlogo naši delavski sindikati in druge ljudske organizacije. Potrebno je končno, da vsak poedini delovni človek v naši državi razume pomen svojega dela za skupnost in pomen rezultatov dela skupnosti za njega samega. Da bi mogli biti kos tem svojim velikim nalogam, smo seveda morali v prvi vrsti izvršiti ustrezajočo reorganizacijo našega državnega aparata. Bilo je potrebno urediti sistem evidence, kontrole in neposrednega vodstva našega gospodarskega aparata in državne uprave. Danes je ta sistem urejen že do take stopnje, da je odstranjena večina nepravilnosti, samovoljnosti itd., ki so bile že v preteklem letu razumljive zaradi nedostatkov v naši državni organizaciji, ki se je šele gradila. V enem letu smo prav na tem področju, na področju izgradnje našega državnega aparata, dosegli velike rezultate.

V zvezi z reorganizacijo so bila ustanovljena tudi nekatere nova ministrstva v zvezni in republikanskih vladah. Včasih nekateri ljudje, tega povsem ne razumejo. Nehto primerjajo sedanja ministrstva z ministrstvi v vladah stare Jugoslavije. No, vsakdo mora imeti pred očmi, da je tu bistvena razlika. Stara ministrstva so bila predvsem administrativna ministrstva, medtem ko so dejansko vodili gospodarstvo razni kapitalistični karteli in trusti ter druge kapitalistične organizacije. Naša gospodarska ministrstva pa niso zgolj administrativna ministrstva, ampak v prvi vrsti direktno vodstvo in kontrola cele vrste državnih podjetij ali gospodarskih področij. Zato so naša ministrstva majhna po administrativnem personalu in njihova diferencija ne pomeni povečanja administrativnih stroškov, pač je povečanje dohodkov na področjih uprav, ki jih oni vodijo, ker je vodstvo autoritativnejše, konkretnejše in točnejše.

Zelo važno vlogo bo zlasti tudi razpolaga tudi z vsemi in-

dustrijskimi produkti, bo mogoče osigurati stalne cene na trgu, bomo mogli likvidirati špekulacijo na trgu, bo lahko kmet dobival po maksimalnih cenah industrijske produkte in bo lahko delavec in namešenec dobival po maksimalnih cenah poljedelske produkte.

Sovražniki govore kmetu: "Ne dajajte žita državi v od kup, prodali ga boste dražje na svobodnem tržišču." Kmetu pa je treba povedati sledi: "Samo, če bo kmet prodal po maksimalnih cenah svoje žito državi, bo lahko računal na to, da bo od države mogel dobiti po maksimalnih cenah industrijske produkte, ki jih potrebuje." Politika naše vlade je politika čvrstih cen, kajti to je prvi korak h kasnejšemu zniževanju cen. Politika čvrstih cen pomeni po drugi strani osigurati kruh našemu delovnemu ljudstvu, osigurati vsakdanje potrebščine našemu kmečkemu ljudstvu. Zato je treba danes jasno postaviti nalog: Plan od kupa moramo v polni meri in do zadnjega procenta izvršiti. Tisti špekulant pa, ki bodo poizkušali z raznimi manevri ovirati izvršitev tega odkupa, bodo morali dajati odgovor.

Tovariši in tovarišice, lahko bi našel še mnogo takih in podobnih vprašanj v nalog, ki stope danes pred nami. Poleg vprašanja, ki sem ga postavil v zvezi z odkupom, je prav tako važno vprašanje razvoja našega obrnjaštva, vprašanje razvoja našega zadružništva itd. Zvezna vlada prav sedaj v enem in drugem pogledu pripravlja vrsto mer, ki bodo pospešile aktivnost tudi na tem področju: Uresničevanje vseh teh nalog, to je pot našega napredka. Hitrost in sposobnost v izvrševanju teh nalog bo torej pospešila razvoj naše gospodarske moči, naše gospodarske neodvisnosti, blagostajha delovnih ljudi in politične okrepitve ljudske demokracije, ki se je rodila v ognju narodno osvobodilne vojne pod vodstvom maršala Tita in ki danes dobiva svojo polno gospodarsko, socialno in politično vsebino zopet pod vodstvom tovariša Tita.

Če imamo pred očmi veličino dela, ki ga danes Jugoslavija opravlja, če imamo pred očmi, da se je s tem svojim delom Jugoslavija postavila v prve vrste naprednih narodov, ki danes grade na čelu s Sovjetsko zvezo na svojih tleh lepo dočenost človeštva, grade svet, v katerem se za vselej uničuje možnost zatiranja človeka po človeku, kjer se ustvarjajo novi odnosi med ljudmi, ne na osnovi privilegijev bogastva in rojstva, temveč na osnovi dela, ki ga opravlja poedinec v koriščnosti, ako prav tako pojimimo, da se na tej osnovi razvija nov tip demokracije na naših tleh, resnične ljudske demokracije, ki ni krinka za stvarno diktaturo finančne oligarhije, bankirjev, kapitalistov in veleposestnikov, kakor je to v kapitalističnih deželah, marveč pravi obraz zmage ljudstva nad izkoričevalci, — če imamo vse to pred očmi, tedaj se ni treba čuditi, da nas toliko klevetajo fašisti, reakcionarji in mračnjaki vseh barv v kapitalističnem svetu. Mi smo ponosni, da je naše Jugoslavije doletela taka čast, da danes zavzemajo tako mesto nad narodi. Mi dobro vemo — dokler nas bodo klevetali in napadali sovražniki ljudstva, demokracije, svobode in napredka, tako dolgo smo na pravi poti, smo na poti, prave demokracije, prave svobode in človečanskega napredka. Na drugi strani, če nas kleveta reakcija in mračnjava, nam, zato izražajo simpatije in prijateljstvo vsi napredni ljudje v svetu in zlasti zatirani narodi in ljudje, ki v našem primeru gledajo pot svoje lastne osvoboditve. Nova Jugoslavija in njena ustava služi danes za vzorec mnogim

Tovariši in tovarišice, zdi se mi potrebno, da se posebej zavestim na vprašanju odkupa nekaterih poljedelskih pridelkov. Dejstvo je, da sovražniki našega ljudstva, kakor vselej, tudi sedaj predvsem računajo na to, da bodo prevarali z raznimi lažmi in klevetami del našega kmečkega ljudstva. Izkoristili so v tem oziru zlasti odkup. Treba je povedati, da od kup dela naših poljedelskih pridelkov nikakor ne predstavlja slučajne mere, ali pa mero, ki je narekovana samo od trenutnih gospodarskih težav, kakršne so karakteristične danes za vso Evropo. Razume se, te konkretne gospodarske težave nam še posebej naročajo, da moramo gledati, da glede odkupa v polni meri izvršimo plan, ki smo ga v tem oziru postavili.

Toda stvar ni samo v tem. Sistematičen odkup, kakršnega mi danes vršimo, je tudi v interesu samega kmečkega ljudstva. Samo s tem, da bo država razpolagala z določenim delom poljedelskih pridelkov, ka-

ENAKOPRAVNOST

ljudstvom, ki se danes bore za svojo svobodo. To je najboljše potrdilo, da smo na pravi poti. Na to pot smo stopili zaradi tega, ker se je prav to pot želelo in si jo želi vse svobodoljubno ljudstvo in tudi slovensko ljudstvo. Zato s polno uverjenostjo in s prepričanjem v polno zmago in na bogate sadove naših naporov kradimo našo veliko stvar.

SANS.

TISKANA BESEDA

Že človek v ledeni dobi je postal neke vrste pisavo: za besedo je narusal znak, podobno.

Tako pa je bil s papirjem? Prvi so ga izdelovali Kitajci iz cunja, podobno, kakor ga delamo še danes. Toda način izdelovanja so držali v tajnosti. Šele 500 let pozneje so zanj izvedeli Japonci. K nam so prinesli papir Arabci. Polni tisoč let je Kitajci so ga začeli izdelovati v Evropi. Najprej so ga izdelovali iz cunja, konopljenih vlaken in slame, šele pred dobrimi sto leti pa tudi iz lesa.

BOJ NEPISMENOSTI

V JUGOSLAVIJI

V navzočnosti predstavnikov mnogičnih organizacij ter kulturno-prosvetnih ustanov v Makedoniji je bila v začetku septembra konferenca v Skoplju, na kateri so sklenili, da je treba napovedati nepismenosti boj v najostrejši obliki.

Pisali so z različnimi predmeti. Na pergament in na papirov s čopičem, kakor še danes pišejo Kitajci in Japonci. Indijci so pisali s prerezanimi rastlinski mi oevkami, v Evropi pa so bila v rabi gosja peresa. Današnja jeklena peresa poznamo še 100 let.

V zgodovini Babiloncev pa čitamo, da so si za razmnoževanje enakih znakov že napravili tiskala, podobna današnjim žigom. Z njimi so tiskali v ilovico, ki so jato nato posušili. V zgodovini Kitajcev beremo, da so že pred 1,800 leti poznali tiskanje z lesenimi desčicami. Na enak način so pozneje v Evropi tiskali igralne karte, podobice in druge stvari.

Prvi poizkus tiskanja s poednimi črkami so napravili Kitajci že leta 1045. Neki kovači so bili zelo dobre, da bo omogočilo, da bo boj proti nepismenosti letos mnogo učinkovitejši in uspenejši, kakor je bil lani v jeseni in pozimi.

Upstelo pa je v 15. stoletju Guttenbergu. Izklesal je v trdi kovini črke, jih vtisnil v baker in nato v dolbino naliil drugo kovino. Potem je posamezne črke, podobno stebričkom, obrezal, da so bile vse enako velike, jih sestavil v besedo, besede v vrsto in vrste v celo stran. Iznašel je tudi stiskalnik, s katerim je papir pritisnil na zbarvo namazano stran črk. In prva stran je bila natisnjena!

Tiskarne so se zelo hitro širile. Slovenci smo imeli svoje

službo, kar bo omogočilo, da bo boj proti nepismenosti letos mnogo učinkovitejši in uspenejši, kakor je bil lani v jeseni in pozimi.

O nepismenosti se je razvila obširna diskusija, v katerem je posebno živahnio posegel predsednik sekretariata prosvetnih delavcev Makedonije Šuković.

Naglasil je nujnost, da niti en prospekti delavcev v Makedoniji ne bo izključen od sodelovanja pri zatiranju nepismenosti.

Ministar za prosveto v Ljudski republiki Makedoniji Ciro Hadživasijev pa je dal napotek, da se

bodo organizirale komisije za protianalfabetske tečaje do 10.

VAS NOV MODEREN DOM NI KOMPLETEN
brez MONCRIEF avtomatične gretja
PLIN PREMOG OLJE
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

USTANOVljeno 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINOVI
Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HEnderson 2088

Ambulančna posluga podnevi in ponoči

SVETEK FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

prve tiskarne že zelo zgodaj, za časa Trubarja. Ta je namreč uredil za Slovence prvo tiskarno v Urachu. Prvo tiskarno v Ljubljani pa je ustanovil leta 1575 Janez Mandeljc.

Tiskana beseda pa je naletela tudi na odporn.

V Turčiji je na primer sultan Bajazit II. pod smrtno kaznijo prepovedal tiskanje.

V 19. stoletju so napravili stroj za izdelovanje črk, nadomestili so lesene stiskalnice z železnimi in leta 1811 v Londonu napravili prvi stroj na parni pogon, ki pa seveda še daleč ni delal tako hitro kakor današnji električni.

Kako pa je bilo s papirjem? Prvi so ga izdelovali Kitajci iz cunja, podobno, kakor ga delamo še danes. Toda način izdelovanja so držali v tajnosti. Šele 500 let pozneje so zanj izvedeli Japonci. K nam so prinesli papir Arabci. Polni tisoč let je Kitajci so ga začeli izdelovati v Evropi. Najprej so ga izdelovali iz cunja, konopljenih vlaken in slame, šele pred dobrimi sto leti pa tudi iz lesa.

In pojavlja se različna oblika.

Načelnik makedonskega ministrstva za prosveto je orisal kulturno-prosvetne razmere v deželi in naglasil, da morajo letos zavojiti jesenski in zimski tečaj za nepismenosti pritegniti najmanj sto tisoč oseb, da se bo neprismenost v Makedoniji zmanjšala vsaj za 25 odstotkov. Zato bodo prosvetne organizacije na področju Ljudske republike Makedonije pripravile potrebne knjige in učila ter druge pripravke ter bodo organizirale tečaje za analfabete.

Ustanovili bodo tudi okrajne komisije, ki bodo nadzorovale borbo proti nepismenosti. Prva bo tukaj pomagala mladina, pa tudi ostale množične organizacije. Ministrstvo za prosveto v Skoplju je uvelo zaradi kontrole dela tedensko obveščevalno službo, kar bo omogočilo, da bo boj proti nepismenosti letos mnogo učinkovitejši in uspenejši, kakor je bil lani v jeseni in pozimi.

O nepismenosti se je razvila obširna diskusija, v katerem je posebno živahnio posegel predsednik sekretariata prosvetnih delavcev Makedonije Šuković.

Naglasil je nujnost, da niti en prospekti delavcev v Makedoniji ne bo izključen od sodelovanja pri zatiranju nepismenosti.

Ministar za prosveto v Ljudski republiki Makedoniji Ciro Hadživasijev pa je dal napotek, da se

bodo organizirale komisije za protianalfabetske tečaje do 10.

Razno

<h3

SNP. NEWS AND COMMENTS

J. F. Fifolt

Comrades' Halloween Party

One of the finest non-profit affairs that the Comrade lodge ever sponsored was its annual Halloween Party at the SNPJ farm, Saturday, October 25th. A perfect night greeted the early arrivals. Walking into the hall, which was boarded up, they gazed in surprise and wonderment at the fine job of decorating that the gang did. The completed fireplace was inspected and met with approval of everyone present. Some did state that there was one thing wrong with it, it was too good for the building. Frankie Mauer and his sensational band did a very creditable job of playing for the gang until the early hours of the morning. Betty Jartz, Frank Senbenik and one youngster copped the prizes for the costumes. Vic Vehar was the recipient of the door prize. Rose and Antoinette Skok, Pauline Spik, Albina Vehar, the Yorks, Rosses, Kerzes, Jartzes, Aggie Flanders, Fran Preseren pitched in to see that the needs and wants of the crowd were taken care of. Lou Jartz and Shorty Zadell had charge of the evening's festivities, promoting square dancing and an amateur hour participated by the Jartz juveniles, Dickie Grum, Comrades' famous jug band, a fine group of Zarja singers, Bill Scherbak and the sensational baritone singer who is sweeping the country, Frankie Ross.

A splendid representation from our sister lodges showed up, Agnes Jeric from the Concordians, with Eddie Stefanic, Shaver and his wife, Shorty Zadell, Stan Zupon, Butch from the Loyalites; Johnny Spillar from the Utopians; Chuck Koman and his chick from the Spartans; and Marots from Strugglers; Whitey Doljack from Nápredne, were just a few we noticed, along with dozens

of Comrade members and their friends.

The group who spent time in preparations and working hard for the event, were repaid by the unanimous comments made by the departing guests that they had the best time of their young lives and were already putting in their bid for the 1948 affair.

Now that the hall is enclosed and has heat, the farm will be available for indoor meetings, barn dances, roasts, etc. throughout the winter, as long as the roads are passable.

Comrade Meeting

A very fine attendance was had at our October meeting, where pictures of the National SNPJ Day, the Chicago Tournament and the Milwaukee Bowling Tournament were shown. Shorty Zadell, Stan Zupon brought along Butch and his

(Continued on page 6)

News of Euclid Vets Frost Dance

Well, the Euclid Vets have "dood" it again. On November 1 they held their Frost Dance at the Slovene Society Home on Recher Avenue. To the tunes of Al Strukel's Sextet there just couldn't be any frost. With his soothing syncopating music, the frost just melted away and there you stood perspiring, as the place was packed as usual.

The Vets had practically all of their members working. I believe the only one I knew was Rudy Kinkoph. I can't seem to get those Kinkoph boys straight. Must get an introduction.

Bob Kozan with his g. f. Lil Ulle. Missed Pauline Ulle. Heard her son "Tine" was in the hospital, where he underwent an operation. Good luck, Tine! Hope you'll be around with us

soon. "Beanie" Janezich the ever-popular Collinwood swoon was there with his winsome smile, giving the girls a nice treat by dancing with them. Keep up your good work Beanie. What was wrong with the Hubba Hubba Wolf of 1947 (John Zgong)? You were taking it kind of easy. Getting old, John?

Stan Pluth seeing that everything was in tip-top shape. Tony Zore giving a helping hand. Mrs. Sustarsic in the kitchen making those luscious beef sandwiches. What happened to the man and wife team of John and Adeline Cecelic. Have another date? They hardly ever miss a Vets' dance. I hear they are moving away from our midst. Sorry to see you go. Hope to see you again at the Vets' dances. Jim Lazar was there with his bride of six months. Congratulations, Jim and Josie.

Happy birthday to Lil Ulle on her 21st birthday. John Domroski and George Kraincic both having a whooping good time. Vic Lazar, looking sad as if he was missing someone there. Who could it be, Vic? John Lazar not dancing at all. What was wrong with the Lazar boys?

Good luck to Eddy Eckert, who left Tuesday for the Army Reserve. He sure will be missed by male and female alike.

The gang from E. 185 Street were there as usual, ties in their pockets. Good thing the breast pockets were not done away with during the war. What would the E. 185 Street boys do with their neckties then? Keep it up boys, it looks distinguished on you.

Will be seeing you at the next dance?

—The Spy

(Continued on page 6)

FLASHES FROM 65TH

Well folks, here we are reporting again, but this time we have strayed a bit from our old haunt and traveled to Euclid, Ohio, to take in the dance of the ever-popular Euclid Vets' Club, on Saturday, November 1. Music for the event was furnished by Al Strukel and his orchestra. Good music and a good time was had by all.

(Continued on page 6)

CONCERT AND DANCE

Given by SINGING CLUB EUCLID
UNDER DIRECTION OF MRS. MARY GERL

SUNDAY, NOVEMBER 9th, 4:00 p. m.
SLOVENE SOCIETY HOME, RECHER AVE., EUCLID, O.

DANCING IN THE EVENING TO TUNES OF THE EVER-POPULAR VADNAL ORCHESTRA

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
HEnderson 5311-12

ENGLISH SECTION

NOV. 7, 1947

Program and Dance

Branch No. 106 SANS of Euclid, Ohio, is sponsoring a program showing films from new Yugoslavia on November 16, 1947 at 4:00 p. m. This event will take place at the Slovenian Society Home on Recher Avenue.

Dancing will follow in the evening with music by Johnny Vadnal and his orchestra. The admission is only 65c.

We'll be seeing you there.

41st ANNIVERSARY

Lodge No. 53 SNPJ is celebrating its 41st anniversary with a dance Sunday, Nov. 9th at the Slovene Workmen's Home. Music will be furnished by Frank Barbic's and John Zalokar's orchestra, the boys from Beachland Post Office Station, who can handle instruments as well as mail.

BIRTHS

Mr. and Mrs. Johnny Vadnal of 15815 Arcade Avenue, are announcing the birth of a baby girl, their first child. Grandmother is Mrs. Anna Vadnal.

Announcing the birth of a baby girl, are Mr. and Mrs. Phillip Marn of 13705 Argus Avenue.

CONVALESCING

Mrs. Sophie Zupancic, 18220 Marcella Rd. underwent an operation at Glenville hospital last week.

Mr. Joseph Gimpel returned to his home after being confined to St. Luke's hospital. Friends may visit him.

Confined to Cleveland Clinic is Mrs. Anna Jurgek-Hocevar of 781 East 236 Street.

Frank Ziberna returned to his home at 5415 Spencer Avenue, after a recent stay in the hospital.

TELENEWS

Newsreel coverage at its best, on the spot highlights of the House Movie Inquiry, headline the new Telenews Theater program.

At the Congressional Un-American Activities hearings in Washington, D. C., Eric Johnston, head of Motion Picture Association, makes a film industry protest against some phases of the investigation—Walt Disney speaks about union affairs in Hollywood and assails Communism—Film writers John Howard Lawson and Alvah Bessie continually refuse to answer question asked by Congressman Thomas: "Are you or have you ever been a member of the Communist Party?"

Grim tragedy stalks India! 10,000,000 refugees on the move. Millions of Sikhs, Hindus, and millions of Moslems flee for their lives in opposite directions.

As usual all the top football games head the sports section of the show. Among them are Notre Dame-Navy; Illinois-Michigan, and Princeton vs. Penn.

Two very interesting color-shorts are featured on this program, "Zuzuland," a Movietone adventure in technicolor, introduces us to the customs and traditions of the strange-looking Zulus, the most famous of all the tribal peoples of Africa.

GOOD OPPORTUNITY for alert, intelligent Slovenian or Croatian girl over 21 years of age, for full time waitress. Also part-time waitress wanted.

SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Avenue
EN 5214

Zarja Concert

Singing Club "Zarja" is presenting their fall concert on Thanksgiving Day, as in previous years. The program will include arrangements of folk songs from Yugoslavia. The second portion of their program will bring to the audience the operetta "Ponočnaki." Tickets are on sale and may be purchased from any member of the group or at the Slovene National Home, old building.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

Posestnik Jernejc nima žita za oddajo

Tono je bilo sram pred sistemom, ker od vsega tega "novega" ni prav ničesar razumela. Toliko neznanih besed, ki jih vodovod — no... shramba za žito... ali niso dobre stare kaške? a? pa traktor, kaj je pri nas treba traktorjev, tistih brnečih pošasti, še avtomobil ropota, da si moraš z roko mašti ušesa, če pelje skozi vas..." Sin pa je videl, da je mati zelo nesigurna, da ne misli takto, kakor govori. Objel jo je in stisnil k sebi, prvikrat v svojem življenju. Mati ga je začudeno odrinila od sebe, ker ni bila vajena take nežnosti, čeprav ji je postal nekako toplo pri srcu:

"No, mar spada tudi objemane v ta vaš petletni program?" se je le na videz hudovala.

"V naš, mati, v naš... Tudi ljubezen, tudi nov človek spada v naš petletni načrt..."

Mati je odšla iz izbe. Ne, nobenega mira ne dajo. Venomer nekam rinejo, vse bi radi na glavo postavili, to pa ni dobro. Tudi župnik pravi, da ni dobro. Tedaj se je mati zasačila, da vsega tega prav za prav ne misli ona, da so te misli in te besede župnikove.

"On si je pa med vojno, ko smo vsi stradali, sezidal novo župnišče... ali mu staru mani bilo zadosti? Tudi za novo kapelico sv. Antonu na čast je zbiral denar... Saj nič ne rečem... toda, kaj potrebuje sv. Anton, kapelico, ali nismo šole bolj potreben... In vodovoda?"

Sin je počakal, da se je znesla, potem pa je mirno pripomnil:

"Pa ti je vse to zastonj dal... Ali mu nisi vse poletje

hodila, ne delat, ampak garat?

Zdaj pa se še poteguješ zanj, za bogatstvo, ki skriva žito in ga noče oddati..."

Tedaj je mati pograbila pallico, ki je stala v kotu in ki je bila spomin na njenega ranjkega moža in z njim zamahnila proti sinu. Janez tega ni pričakoval in se ni umaknil pred udarcem. Udarila je še drugič in tretjič.

"Tako, smrkavec, da ne boš misil, da ni nihče pametnejši od tebe..."

Janez se je zravnal. Pogledal je mater in dejal:

"Praviš, kaj sem jaz iz partizanov prinesel..."

Pa tisto njivo, ki sva jo dobila od agrarske reforme, ali si tisto njivo

mar že pozabila? Če ravno hoče vedeti, tisto njivo sem ti iz partizanov prinesel."

Počasi se je Tona umirila in še nikdar, odkar je bila vojna končana, ji ni bilo tako težko pri srcu.

"Le zakaj sem to storila?" se je vpriševala venomer.

"No, saj pa tudi res ni prav, delati preiskavo pri Jernaču, vso vojno nas je podpiral, pa ne le nas tudi partizanom je dajal, kolikor je mogel..."

Zdaj pa naenkrat, špekulant, nasprotnik naše oblasti... To ni prav. Ne more biti res, da bi on žita ne hotel oddati, res ga nima... Ne skriva ga. Saj sem še včeraj govorila z njim in mi je potožil, da so ga mnogo požrle miši, nekaj pa hrši... Janez je smrkavec, zaleta

va se in ne ve, kje so meje... Načuti se bo še moral prav presojeti... vremeni je še..."

Drugi dan pa je Janez prinesel domov odlok okrajnega ljudskega odbora, da je tudi ona določena v komisijo za preglej kaže špekulantu Jernejcemu.

Mati je zazijala in se je dolgo upirala. Sin pa je vztrajal na svojem in morala se je vdati, rada ali nerada.

Ko so stopili v Jernejevo kajo in je šel kmet Jernejc nekoliko upognjen pred njimi, je mati nehote pomislila: "Skesan izgleda, morda pa je le kriv."

Dvignila je glavo in ko jo je pogledal, je zadržala njegov pogled. Zdalo se ji je, da čita v njegovih očeh zaničevanje:

"Sami bajtarji so na oblasti in tis sмоje meni, grutarju, pregledovati kaščo!"

"Nismo več, ne bajtarji, ne grutarji," je pomislila mati.

"Ali si pošten delavec na svoji zemlji ali pa si špekulant in dobitkar, taka je zdaj razdelitev, vidiš!"

Pa se je navadila odhajati k sinu na odbor, včasih mu je celo kaj pomagala. Samo oči so ji pešale in ji je sin prinesel iz mesta načnike. Zdaj jih je vedno natikal, kadar je sedela ob "Poročevalcu" ali pa če je pomagala sinu. Popis kupovuk je bil izvršen. Žetev končana. Tu-

di Tona je svoji dve njivi že davno požela. Spočetka ni kažalo dobro, na zadnje pa je bilo še kar dosti žitnega pridelka. Za odkup ji niso določili nič, pa je nekaj žita vendarle kontrahiral.

Nekega dne je prišel sin zelo pozno zvečer domov.

"Pri kmetu Jernaču bodo ju tri napravili preiskavo... Žito ni hotel oddati," je povedal in se pričel slačiti.

"Kdo bo delal preiskavo?" je komaj zadrževaje jezo vprašala mati.

"No, v komisiji sem jaz, Smrekarjev Jon in Vavšnikova Marjana."

"Taki smrkavci, pa bodo delali preiskavo pri Jernaču... Ali..." je vzrojila mati in planila's postelje. "Ali ne veš, kaj je ta kmet za mene storil med vojno. Umrla bi bila od latote, pa mi je dajal žita, krompirja, koline pa kadar koli je klal..."

"Kaj si pa ti prinesel iz partizanov? A? Ce ne bi bilo njegove moke pri hiši, bi ti takrat še kruha ne mogla speči..."

Sin je počakal, da se je znesla, potem pa je mirno pripomnil:

"Pa ti je vse to zastonj dal... Ali mu nisi vse poletje

hodila, ne delat, ampak garat? Zdaj pa se še poteguješ zanj, za bogatstvo, ki skriva žito in ga noče oddati..."

Tedaj je mati pograbila pallico, ki je stala v kotu in ki je bila spomin na njenega ranjkega moža in z njim zamahnila proti sinu. Janez tega ni pričakoval in se ni umaknil pred udarcem. Udarila je še drugič in tretjič.

"O, veš, mama, to se pa močiš. Kako bi ti ne odpustil. Saj vendar vsega naenkrat ne moreš razumeti. Včasih smo tudi mi na prvi pogled malo nerazumljivi... Pa mi tiste klofute

tudi niso prav nič škodile..."

Spomni se tistega, kar sem ti nekaj dejal, da ne gradimo le tovarne, hiše in šole, ampak

tudi nov odnos med ljudmi. novača človeka..."

S. R.

Istrski begunci se vračajo v Jugoslavijo

Trst.—(Tanjug).—Istrski begunci, ki so nasledili propagandi reakcionarnih agentov in neofašistične tiske ter se izselili v Italijo, se sedaj vračajo domov. Občutili so razliko med položajem v Jugoslaviji in položajem v Italiji. Nedavno je prispevalo v Koper 35 beguncov, ki so zaprosili Narodno zaščito, da bi jim izstavila propustnice za prehod v Jugoslavijo.

Zdaj pa naenkrat, špekulant, nasprotnik naše oblasti... To ni prav. Ne more biti res, da bi on žita ne hotel oddati, res ga nima... Ne skriva ga. Saj sem še včeraj govorila z njim in mi je potožil, da so ga mnogo požrle miši, nekaj pa hrši... Janez je smrkavec, zaleta

va se in ne ve, kje so meje... Načuti se bo še moral prav presojeti... vremeni je še..."

Med njimi je bila tudi neka Rečanka, ki je z možem in otro-

VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM NAZNANJAVA DA SVA ODPRLA

POSTENIMA FANTOMA

ze odda v najem sobo zgoraj in eno sobo spodaj.

Vpraša se na

1019 EAST 63 ST.

Načni je bila tudi neka Rečanka, ki je z možem in otro-

VEČINOMA SO BILI TO BEGUNCI IZ PULJA, VODNJANA, ROVINJA IN PIZZINA. VSI SO BILI BREZ BREZ DENARJA IN SO PROSILI LJUDSKE OBЛАСТИ, DA JIM PRESKRBIJO PREVOZNO SREDSTVO, S KATERIM BI SE VRNILI DOMOV. OBČUTILI SO RAZLIKOM MED POLOŽAJEM V JUGOSLAVIJI IN POLOŽAJEM V ITALIJINI. NEDAVNO JE PRISPEVALO V KOPER 35 BEGUNCOV, KI SO ZAPROSILI NARODNO ZAŠČITO, DA BI JIM IZSTAVILA PROPUSTNICE ZA PREHOD V JUGOSLAVIJO.

Zdaj pa naenkrat, špekulant, nasprotnik naše oblasti... To ni prav. Ne more biti res, da bi on žita ne hotel oddati, res ga nima... Ne skriva ga. Saj sem še včeraj govorila z njim in mi je potožil, da so ga mnogo požrle miši, nekaj pa hrši... Janez je smrkavec, zaleta

va se in ne ve, kje so meje... Načuti se bo še moral prav presojeti... vremeni je še..."

Drugi dan pa je Janez prinesel domov odlok okrajnega ljudskega odbora, da je tudi ona določena v komisijo za preglej kaže špekulantu Jernejcemu.

Mati je zazijala in se je dolgo upirala. Sin pa je vztrajal na svojem in morala se je vdati, rada ali nerada.

Ko so stopili v Jernejevo kajo in je šel kmet Jernejc nekoliko upognjen pred njimi, je mati nehote pomislila: "Skesan izgleda, morda pa je le kriv."

Dvignila je glavo in ko jo je pogledal, je zadržala njegov pogled.

Zdalo se ji je, da čita v njegovih očeh zaničevanje:

"Sami bajtarji so na oblasti in tis sмоje meni, grutarju, pregledovati kaščo!"

"Nismo več, ne bajtarji, ne grutarji," je pomislila mati.

"Ali si pošten delavec na svoji zemlji ali pa si špekulant in dobitkar, taka je zdaj razdelitev, vidiš!"

Pa se je navadila odhajati k sinu na odbor, včasih mu je celo kaj pomagala. Samo oči so ji pešale in ji je sin prinesel iz mesta načnike. Zdaj jih je vedno natikal, kadar je sedela ob "Poročevalcu" ali pa če je pomagala sinu. Popis kupovuk je bil izvršen. Žetev končana. Tu-

di pobegnila v Milan. Tam pa je se zavrhala skrivništvo žita. Molče so krenili proti kozolecu. Menda je bilo to skrivališče tam. Pred kozolcem je mati zares takoj opazila shojeno tla in videla, da kako je Janez potkal z železno palico in je votlo zadoleno. Kakor da je spodaj kak partizanski bunker. Pričeli so iskati in so našli vhod. Bil je pokrit s travnatimi rušami in zaraščen. V bunker pa so vodile lesene stopnice. Ko so prišli do, je Tona zazila. Žito, žito, žito. Do vrha načne vreče. In ko so vreče pričeli odpirati, se je iz njih usulo žito, pokvarjeno, plesni... Koliko pokvarjenega žita!

Neki dan je prispeval v Koper s parnikom "Itala" še 15 puljskih beguncov.

Po izjavlji organov oblasti v Kopru se dnevno vračajo iz Italije begunci, ki tukaj prejemajo propustnice za vrnitev v razne kraje v Istri, ki so bili priključeni k Jugoslaviji.

sign up their pride and joy. Congratulations to all.

Jean Svete off the sick list. Still on, Ann Orenick. Bill Scherbak recent victim.

New member added is Marge Beljan. Recent transfers to the lodge, Stan and Tony Starc, Antonio Zadell, Ann Pinesky. Welcome to our ranks. Leaving us to join Napredne are the Chaperlo boys.

ENGLISH SECTION

SNPJ NEWS AND COMMENTS

(Continued from page 5)

friend who secured the projector and screen and took care of the showing. They also brought along other interesting films. Coffee, donuts and cider were provided after the meeting. We wish to express our thanks to Shorty and his boys for their fine cooperation.

General

A boy at the Chesnicks, who was enrolled in the lodge. The Gillies had a recent addition. June Snyder announced her recent engagement. Recently married, Vic Vehar whose bride will soon join our ranks. A boy at the Frank Grum residence. A visit to the Bozeman's home to

So ends our evening with the Euclid Vets who can show anyone a good time. Al Strukel must have been mighty tired with all those extra pieces at the end of the dance. No one seemed to be in a hurry to leave.

Take heed of some of the coming events at 65th. Tonight we have the Gay Knights as hosts at the hall with Mickey Ryanc's orchestra playing for the evening. Be seeing you around folks. No telling where or when.

—The Livewires

fun girls? You sure did look it

sunday... Bob Cigoy coming

all sharpened up. Why Bob?

Eddie Eckert giving the low-

down of the Euclid Vets to Dot-

tie Svele Mustovich and friends

Alma and Nada Zagar. This trio

hails from good old 65th way.

'Twas a nice change though,

right girls?... Bob Chukayne

seen resting on the stage of all

places. He had a good reason,

folks, tending bar in the early

part of the evening. Business

was really booming... Lillian

Modic and Stana Mrsnik not let-

ting one piece pass them by.

Feel right at home there, don't

you girls?... Don Wagner and

Rich Banko making the rounds.

You wolves. All in fun, boys.

So ends our evening with the

Euclid Vets who can show any-

one a good time. Al Strukel

must have been mighty tired

with all those extra pieces